№ 107. Wtorek 8. Maja 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Jabłonica* w obwodzie stanisławowskim obowiązała się na założenie regularnej szkoły parafialnej w Jabłonicy na pastwisku gminnym pod top. nr. 8, 9 i 10 objętości 702 kwadr. sążni wystawić stosowny budynek szkolny z drzewa, które właściciel dóbr przeznaczył, umieścić tymczasem szkołę w najętym domu, posprawiać porządki szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, zajmować się czyszczeniem szkoły, przystawiać do szkoły przeznaczone przez właściciela dóbr drzewo na opał rocznie 25 fur, a w razie potrzeby dostarczać go z własnych zasiłków i uposażyć każdoczesnego nauczyciela roczną kwotą 126 zł. w. a.

Będzie mu także przysłużać prawo obracać na swój pożytek część pastwiska gminnego pod top. nr. $\frac{117}{129}$, objętości 3 morgi 1299 sążni kwadr., którą gmina przeznaczając na zamiary szkolne, obowiązała się ogrodzić i oczyścić z krzaków.

Oprócz tego przyrzekli także osiedli w Jabłonicy żydzi rolnicy dawać każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 10 zł. 50 c. w. a.

Nakoniec przeznaczył także gr. k. proboszcz miejscowy imx. Józef Hlebowicki przez czas swego probostwa w Jabłonicy na polepszenie dotacyi nauczyciela roczną kwotę 5 zł. 25 c. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galic. Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów, 24. kwietnia 1860.

Sprawy krajowe.

(Ogłoszenie Towarzystwa gospodarskiego względem wystawy rolniczej.)

Na mocy pozwolenia wysokiego c. k. prezydyum krajowego z dnia 22. grudnia 1852 roku l. 11.925, odprawiona będzie pod kierunkiem tutejszego Towarzystwa gospodarskiego *Wystawa rolnicza* we Lwowie, w czasie ogólnego zgromadzenia w d. 23. i następnego miesiąca czerwca b. r. połączona z losowaniem przedmiotów na ten cel zakupić się mających.

Komitet pospiesza zatem wezwać niniejszem wszystkich gospodarzy posiadających celujące zwierzęta domowe, jako to: bydło rogate, konie, owce, nierogaciznę i drób, ażeby takowe na pomienioną wystawę przyprowadzić chcieli a przez to wsparli usiłowania Towarzystwa około podniesienia rolnictwa krajowego.

Również przedmiotem wystawy być mogą narzędzia i machiny rolnicze, wszelkie wyroby przemysłu gospodarskiego, jako też płody z rolnictwem w styczności zostające.

Do przeprowadzenia wystawy mianowana została komisya złożona z członków towarzystwa pp. Waleryana Krzeczunowicza, księcia Adama Sapiehy i Mieczysława Darowskiego.

Chcących mieć udział w tegorocznej wystawie rolniczej, tak obywateli ziemskich, jak i fabrykantów narzędzi i machin, komitet uprasza, aby najdalej do dnia 10. czerwca b. r. nadesłali oświadczenie swoje, jakie przedmioty i w jakiej ilości mają zamiar okazać na tej wystawie, a to dla tego, aby komisya mogła stosowne poczynić przygotowania do należytego i wygodnego ich pomieszczenia.

Miejsce wystawy podane będzie poźniej przez dzienniki krajowe do wiadomości powszechnej.

Z komitetu Towarzystwa gospod. galic.

We Lwowie, dnia 3. maja r. 1860.

(Uczta w ambasadzie szwedzkiej. — Rozporządzenia w sprawach ewanielickich.)

Wiédeń, 5. maja. Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* pisze: „Na cześć koronacyi J. M. Króla szwedzkiego wyprawiało przedwczoraj tutejsze poselstwo szwedzkie świetną ucztę, na której znajdowali się wszyscy posłowie spokrewnionych dworów, tudzież wielu wysokich dygnitarzy i mężów stanu, a między tymi Jego Excel. minister prezydent hrabia Rechberg, p. wicesekretarz stanu baron Koller, fm. baron Hess, fmp. baron Haugwitz, jenerał jazdy hrabia Wallmoden, hrabia Paar i inni. Jego Excel. hr. Rechberg wzniósł w tym świetnem gronie toast na cześć J. M. Króla szwedzkiego, a królewski szwedzki nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister p. Due odpowiedział toastem na cześć Jego c. k. apost. Mości.

— Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 22go kwietnia r. b. w dopełnieniu §. IV. najw. patentu z 1go września r. z. w sprawie ewanielickich współwierców wyznania augsburgskiego i helweckiego na Węgrzech, w Kroacyi i Slawonii, tudzież w Województwie serbskim z banatem Temeskim i na Pograniczu (ob. Dz. U. P. nr. 160) rozporządzić, by wydział w ministeryum wyznań i oświecenia, który według paragrafu wspomnionego składać się ma z współwierców obydwóch wyznań rzeczonych, rozpoczął działania swoje niezwłocznie, i by mu przydzielono sprawy kościelne i szkolne wyznań obydwóch należące w zakres działalności ministerstwa wyznań i oświecenia nietylko w tych krajach, do których odnosi się wspomniony patent najwyższy, lecz także i w tych, które podlegają c. k. konsystorzom wiédeńskim, tudzież sprawy kościelne i szkolne ewanielików augsburgskiego i helweckiego wyznania, i unitaryuszów w Siedmiogrodzie.

Ze względu na potrzebę obecną ma oddział ten tymczasowo składać się z trzech radców, z koncepisty ministeryalnego i adjunkta konceptowego.

Radcami w tym wydziale raczył Najj. Pan najłaskawiej mianować: radcę ministeryalnego w ministeryum wyznań i oświecenia, i prezydentów c. k. ewanielickich konsystorzów augsburgskiego i helweckiego wyznania w Wiédniu, Józefa Andrzeja *Zimmermann'a*, z pozostawieniem go na dotychczasowej jego posadzie w ministeryum;

plebana ewanielickiej gminy helweckiego wyznania w Nagy-Körös, byłego notaryusza jeneralnego superintendencyi naddunajskiej, Gabryela *Bathory* z tytułem i rangą radcy ministeryalnego,

i radcę szkolnego, Jana *Mikulas*, z tytułem i rangą radcy sekcyjnego.

Jego c. k. Apost. Mość raczył dalej rozporządzić, by wydziałowi temu przydzielono koncepistę i adjunkta konceptowego dla wyznań i oświecenia z uwzględnieniem ich wyznania religijnego stosownie do §. IV. wspomnionego patentu najwyższego.

W końcu raczył Najjaśniejszy Pan nakazać, by względem stanowczej organizacyi tego wydziału minister wyznań i oświecenia przedłożył swego czasu odpowiedne propozycye na podstawie dalszych spostrzeżeń o rzeczywistych wymaganiach służby.

Wykaz stanu

austryackiego banku narodowego na dniu 30. kwietnia 1860.

walut. austr.

Stan czynny.		zł.	c.	zł.	c.
Moneta brzęcząca i sztaby				80,587.820	44
Spłacone raty towarzystwa kolei południowej lombardo-weneckiej i centralnowłoskiej				40,000.000	—
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami a to:					
w Wiédniu	17,012.027zł. 35c.				
detto w Pradze	2,666.120zł. 25c.				
detto w Bernie	2,076.571zł. 66c.				
detto w Peszcie	2,846.233zł. 40c.				
detto w Tryeście	2,457.800zł. —c.				
detto we Lwowie	743.816zł. 14c.				
detto w Gradcu	988.748zł. 13c.				
detto w Linzu	257.844zł. 14c.				
detto w Ołomuńcu	635.514zł. 66c.				
detto w Opawie	350.207zł. 28c.				
detto w Kronsztad.	915.474zł. 34c.				
detto w Klagenfurc.	231.321zł. 99c.				
detto w Krakowie	337.835zł. 96c.				
detto w Lublanie	383.650zł. 70c.				
detto w Fiumie	787.018zł. 78c.				
detto w Debreczyn.	260.239zł. 57c.				
detto w Temesw.	478.844zł. 4c.				
dtto w Reichenberg.	475.052zł. 95c.	zł.	c.	zł.	c.
detto w Insbruku	53.300zł. —c.	16,945.593	99	33,957.621	34
Zaliczki na deponowane według statutów efekta spłacalne najdalej w 90 dniach		49,207.915	—		
detto w filialnych zakładach pożyczkowych		2,857.500	—		
				52,065.415	—

		zł.	c.
Fundowany dług państwa na spłacenie pieniędzy papierowych w. w., a mianowicie:			
a) po 4% uprocentowany	22,610.797 zł. 78c.		
b) nieuprocentowany . .	25,300.059 zł. 85c.	47,910.857	33
Dobra skarbowe, służące bankowi narodowemu za hipotekę		97,600.000	—
Zaliczki na zadysponowaną najwyższem rozporządzeniem z d. 29. kwietnia 1589 pożyczkę 5%		133,000.000	—
Z tego potrąciwszy: efekta przyjęte w miejsce zapłaty z byłego funduszu do umorzenia długów państwa	34,000.000 zł. — c.	99,000.000	—
Zaliczki w srebrze na mocy najwyższych postanowień z 19go kwietnia i 26go maja 1859 na 3,000.000 funt. szterl. zaciągniętej w Londynie pożyczki z roku 1859		20,000.000	—
Zawarowane statutami pożyczki oddziału hypot. kredytowego		54,229.904	44
Obligacye indemnizacyjne		23,074.128	—
Wzięte z byłego funduszu amortyzacyjnego na własność banku obligacye indemn., jako też obligacye kol. półn. Cesarza Ferdynanda, kol. galic. Karola Ludwika i obligacye pierwotne kol. Cisy		34,000.000	—
Efekta funduszu rezerwowego w cenie kupna . .		10,973.297	46
Efekta funduszu pensyi w cenie kupna		1,356.728	38
Gmachy w Wiedniu, Peszcie i Tryeście, tudzież cały Fundus instructus		3,952.957	40
Wexle na zagraniczne miasta handlowe i saldi bieżących rachunków		21,799.235	$30.^{5}$
Suma . .		620,507.965	$9.^{5}$

Stan bierny.

		zł.	c.
Fundusz banku		109,384.590	—
Fundusz rezerwowy		9,401.321	19
Obieg banknotów, a mianowicie w banknotach wal. austr.	433,102.743 zł. — c.		
Obieg w bankn. m. k. à 20 zł. 16,781.480 à 105 zł. . . .	17,620.554 zł. 95 c.	450,723.027	—
Należytość c. k. administracyi finansów		8,761.356	45
Listy zastawne w obiegu		41,031.880	—
Fundusz pensyi		1,205.790	$45.^{5}$
Suma . .		620,507.965	$9.^{5}$

Ameryka.

(Zabrane okręta mexykańskie. — Wiadomości bieżące.)

Nowy Jork, 14. kwietnia. Depesza z Washingtonu donosi: „Rząd postanowił nie wydawać zabranych pod Vera-Cruz mexykańskich okrętów, lecz odwołać się do sądu na okręta korsarskie w Nowym Orleanie, a załogi okrętowe puścić na wolność. W izbie reprezentantów zaszła znowu burzliwa scena między reprezentantami północy i południa. Zdaje się, że z nich wynikną pojedynki.“

Hiszpania.

(Marszałek O'Donnell przybył. — Wiadomości bieżące.)

Patrie i *Pays* potwierdzają depesze madryckie, że hrabia Montemolin i jego brat skłonili się uznać Królowę Izabelę. Marszałek O'Donnell przybył dnia 1go maja do Aranjuez, gdzie bawi obecnie dwór. Przyjęcie nowego księcia było bardzo świetna.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Posiedzenie parlamentu z 30. kwietnia. — Dopełniające szczegóły z posiedzenia parlamentu z 27. z. m. — Doniesienia względem chińskiej wyprawy. — Doniesienia z Chin. — Doniesienia z Przylądka.)

Londyn, 2. maja. Wczoraj był książę Nemours z wizytą u Jej Mości Królowy w pałacu Bukingham.

— Książę Montpensier odjechał wczoraj zrana do Southamptonu, a ztamtąd odpływa na powrót do Kadyxu.

— Na przedwczorajszem meetyngu towarzystwa do rozszerzenia biblii w obcych krajach oznajmił prezydent, że w tej chwili pracuje do 300 misyonarzy we wszystkich częściach świata w sprawach towarzystwa, i że osobliwie w Indyach potrzeba pomnożyć ich liczbę.

— Książę Hamilton pośliznął się z trotoaru i złamał nogę. Pomoc dana mu była spiesznie, i nie zagraża żadne już niebezpieczeństwo. — W Nottingham, głównem miejscu fabrykacyi koronek angielskich, nie mają robotnicy teraz zatrudnienia, i postanowili przeto upraszać Królowę o wprowadzenie koronek w modę. Jej Mość Królowa dowiedziawszy się, jaki ucisk panuje między nimi, zamówiła tego towaru za dość znaczną kwotę tak dla siebie, jak i dla swych dam nadwornych.

— W *izbie wyższej* zapytywał przedwczoraj margrabia *Clanricarde*, czy mocarstwa, które w roku 1815 gwarantowały neutralność pewnych prowincyi Sabaudyi, zgodziły się na kongres dla rozważenia kwestyi względem przyłączenia Sabaudyi do Francyi. Lord *Wodehouse* odpowiedział, że rzecz ma się tak, jak minister spraw zagranicznych oświadczył już na innem miejscu: Konferencya jest w projekcie; ale gdzie, kiedy i na jakich odbędzie się podstawach, nie rozstrzygnęło się jeszcze.

W *izbie niższej* proponował lord *Palmerston*, ażeby debaty rozpoczynały się na przyszłość o kwandrans na 5tą zamiast o 5tej. Potem wytoczyła się dalsza debata nad bilem reformy lorda Russell. Zabierali głos kolejno *Mr. Bentinck*, *Walter*, lord *Manners* i *Mr. Clay* ganiąc w ogóle postanowienia bilu. Wkońcu odroczono debatę.

— Z posiedzenia *izby niższej* na dniu 27go kwietnia dodają jeszcze dzienniki: Lord *J. Russell* oświadczył na zapytanie, że rząd Jej Mości Królowej usiłuje w porozumieniu z władzami chińskiemi i z Cesarzem francuskim przytłumić handlowanie Kuliami między Chinami i Kubą, i że rząd hiszpański postanowił nie dozwalać handlarstwa takiego, jak tylko do 1. lipca 1861. Na zapytanie, czy to prawda, że bateryе chińskie u ujścia rzeki Pejho zatopiły dwie brygady angielskie, odrzekł lord *C. Paget*, że admiralicya nie ma o tem żadnej wiadomości pewnej. P. *Mildmay* odczytuje doniesienie z *Times* tej treści, że kadeci indyjscy, (t. j. kandydaci do rządowej służby w Indyach) dopuszczają się podczas podróży swej przez Egipt rozmaitych zdrożności, i zapytuje, jak się rzecz ma właściwie, i jakie też rząd powziął środki, by temu nadal zapobiedz? P. C. *Wood* (minister spraw indyjskich) odpowiada, że konzul jeneralny w Egipcie przesłał sprawozdanie z potwierdzeniem wiadomości o tych zdrożnościach. Konzulowi polecono na przyszłość, by w takich wypadkach kazał winowajców natychmiast przytrzymywać.

Na zapytanie pułkownika *Sykes*, czyli też kiedykolwiek wprzód przesłano nieżyczliwe sprawozdanie o postępowaniu urzędników indyjskich, odpowiada p. *Wood*, że ubolewałby wielce nad tem, gdyby oświadczenie jego źle zrozumiano i mniemano, jako przytoczone zdrożności miały się często wydarzać między urzędnikami indyjskimi, zaczem też uprasza, by izba wstrzymała się z wyrokiem swoim do nadejścia szczegółów w tej mierze. — Kapitan Annesley ubolewa nad znieważeniem grobów angielskich w Sebastopolu. Lord *J. Russell* oświadcza na to, że poseł angielski w Petersburgu otrzymał polecenie przedłożyć w tej mierze usilne przedstawienie rządowi rosyjskiemu.

— *Morning Post* upewnia, że do rządu chińskiego odeszło ultimatum, by w przeciągu 30 dni wypełnił traktat z Tsien-sin. Jeżeli lord Elgin dowie się w podróży, że rząd chiński skłania się wykonać traktat, to zawróci z drogi i obejmie napowrót swoją posadę. W przeciwnym razie uda się do Chin, a w dyrekcyi pocztowej otrzyma stałego zastępcę.

Morning Herald donosi, że rząd zamierza zmienić znacznie swój bil reformy.

— W jednym z swych artykułów, datowanych z City, pisze *Times*:

„Otrzymane ostatnią pocztą wiadomości z Azyi w ogóle mniej sprawiły wrażenia niż się można było spodziewać. Wielu Europejczyków obeznanych jak najlepiej z miejscowemi stosunkami, wątpia zupełnie, aby rząd chiński nie zmuszony przemocą zechciał wejść w układy. Upewniają także, że Chińczycy wznieśli fortyfikacye w obszarze 14 mil angielskich i skoncentrowali 200.000 wojska, aby stawić opór sprzymierzonym w pochodzie na Pekin.“

— Według listów prywatnych z Kalkuty mają rozruchy w okręgach, poświęconych uprawie indygo, szerzyć się coraz dalej.

— Z Przylądka nadeszła poczta z dnia 23. marca. Winiarze potrwożyli się wielce zagrażającą konkurencyą Francyi. — Parlament odroczył się do dnia 27. kwietnia w nadziei, że do tego czasu powróci sir G. Grey na swoje stanowisko. — Kolonia zamierza wznieść nowy gmach parlamentu, którego koszta obliczono na 50.000 L. Żołnierze francuscy, co w przejeździe do Chin wylądowali na Przylądek, dopuścili się licznych zdrożności i wielu z nich musiano aresztować.

Francya.

(Cesarz do Nissy. — Doniesienia z Madrytu. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Sycylii.)

Paryż, 2. maja. Zdaje się, że podróż Cesarza do Nissy i Sabaudyi nastąpi prędzej, niż była zapowiedziana. Kolej lugduńska otrzymała rozkaz przygotować wszystko do podróży. Z początku chciał Cesarz usiąść na okręt w Tulonie, ale zachodzi obawa, czy tunele są dość wysokie na powozy cesarskie; i dlatego postanowił Cesarz wsiąść w Marsylii na jacht parowy „Orzeł“ i odpłynąć wprost do Nissy. Ztamtąd uda się dwór do Sujet-Theniers i dalej w państwo sardyńskie, gdzie Cesarz zjedzie się z Królem Wiktorem Emanuelem; ale niewiadomo jeszcze, czy to nastąpi w Turynie, czy w innem miejscu pogranicznem. Dalej ma iść podróż na Madame Lanslebourg, Maurienne, Moustiers, Aiguebelle, Abbeeville, Montmelian, Chambery, Aix, Annecy, a może także na Bouneville lub Thonon. Cała podróż ma się odbywać z wielką okazałością; kilka paropływów z licznymi gośćmi ma odprowadzać jacht cesarski aż do Nissy. Także kilku dzienników wybiera się w tę podróż dla opisywania festynów.

— *Monitor* ogłasza ustawę względem redukcyi kontyngensu z r. 1859 ze 140- na 100.000 ludzi.

— Depesze telegraficzne z Madrytu donoszą ogłoszenie powszechnej amnestyi i odjazd hrabi Montemolina i brata jego za granicę, ale nie wspominają wcale o tem, czy obadwaj Infanci złożyli Królowej przysięgę wierności. Natomiast zapewniają wszystkie tutejsze dzienniki rządowe, opierając się bez wątpienia na autentycznych wiadomościach, że poddanie się obudwu Infantów było warunkiem amnestyi.

— *Pays* donosi, że francuskie wojska wkrótce wychodzą z Rzymu, i że armia papieska będzie rozstawiona eszelonami, ażeby się łatwiej połączyć z przednią strażą zbrojnych sił neapolitańskich, skoncentrowanych w Abruzzach.

Wiadomość, że francuski jenerał Crény wstąpi w służbę wojska rzymskiego, zbija *Journal des Débats* twierdząc, że jenerał wystąpiwszy w 1853 r. z szeregów armii francuskiej, nigdzie już służyć nie myśli.

— Przytaczając sardyński telegram z Sycylii, który donosi, że wojska królewskie zburzywszy Carini, powróciły do Palermo, dołącza dziennik *Pays* następujące z swej strony uwagi:

„Możnaby się dziwić temu swobodnie lekkiemu tonowi, z jakim telegram donosi o zburzeniu miasta, gdyby nie było pewności, że najwięcej ci sami, co podobne wiadomości puszczają w obieg nie wierzą im bynajmniej.

Rozsiewane o powstaniu w Sycylii pogłoski dochodzą do tak śmiesznej przesady, że niepodobna ich nawet powtarzać. Przyszło do tego, że jeden z niepodejrzanych dzienników zagranicznych (*Indépendance belge*) domaga się naprzód bliższych informacyi i urzędowych sprawozdań, nim skłoni się dać wiarę ohydnym zarzutom, podnoszonym przeciw rządowi Franciszka II.

Jestto bardzo dobrze; dziwiąc się jednak dlaczego w takim stanie rzeczy zachowują się biernie reprezentanci obcych mocarstw w Sycylii, powinien był dziennik ten dorzucić uwagę, że milczenie bez wątpienia dobrze poinformowanej i w takich rzeczach wielu w słowa bogatej trybuny angielskiej nagradza osławiona protestacya ciała konzularnego w Mesynie; protestacya, którą bezczelność niektórych dzienników sardyńskich podsunęła łatwowierności belgijskiej prasy i naszych paryskich kolegów.“

Nie potrzebujemy dodawać — dołącza wieczorna *Gaz. wied.* z swej strony — że widocznie podrobiony charakter przytoczonego powyżej dokumentu, ogłoszonego najpierw w znanym organie hrabi Cavour, dzienniku *Opinione*, zniewolił nas nie podnosić żadnej o nim wzmianki.

— Prezydent izby handlowej w Rouen wniósł prośbę do senatu, aby przemytników, sprzeniewierców celnych i fałszywych deklarantów policzył kodex karny w jedną kategoryę z złodziejami.

— Cesarska fregata „Modette“ udała się dla hidrograficznych pomiarów na wody Mesyny.

— W Dunkierce zamierzał rząd od dawna wznieść wielkie budowle portowe i obliczał koszta na 9 milionów fr. Minister robót publicznych kazał sobie przedłożyć obecnie wszystkie odnoszące się do tego wykazy.

— Mieszana fregata „Danae“ zarzuciła dnia 25. lutego kotwicę w zatoce Renie i miała odpłynąć niebawem do takzwanych wybrzeży niewolniczych, aby za złamanie istniejących traktatów zażądać zadosyćuczynienia od Deja Dahomeju.

— P. Chassiron, powróciwszy świeżo z Chin, przedłożył Cesarzowi dokładne sprawozdanie o stanie stosunków chińskich. Przybył także do Paryża i był już na posłuchaniu u p. Thouvenela pan Sabathes były francuski konzul jeneralny w Alexandryi.

— *Pays* podaje trzy kolejno po sobie następujące artykuły o głosowaniu w Sabaudyi i Nissie. Pierwszy wynosi obudwu komisarzy francuskich, senatorów Laity i Pietri, „że umieli przy tej sposobności reprezentować godnie sposób myślenia Francyi, który polega na duchu pojednania, umiarkowania tudzież na szanowaniu praw i niepodległości. Drugi artykuł występuje głównie przeciw gazecie *Times* i małym dziennikom szwajcarskim. Zapytuje je, czy podobna z 35.000 głosujących w Nissie zmusić 30.000 do mimowolnego *tak*, tudzież czy podobna przyniewolić cały naród sabaudzki, by robił to, czego nie chce, a nie robił tego, co chce. Trzeci artykuł składa podziękowanie usiłowaniom duchowieństwa w wcielonych prowincyach.

Belgia.

(Obrady rozpoczęte.)

Bruxela, 1. maja. Izba rozpoczęła dziś na nowo obrady, i potwierdzając wniosek wydziału rewizyi zamknęła dyskusyę w sprawie ustawy o lichwie. Jak słychać przedłoży rząd izbie deputowanych jeszcze w toku bieżącej sesyi ważny wniosek względem reformy wyborczej.

Włochy.

(Sprawa anexyi włoskiej. — Zaprowadzenie kodexu karnego. — Wiadomości bieżące. — Recepcya posła austryackiego w Rzymie.)

Jak wiadomo zapadła na posiedzeniu senatu sardyńskiego z d. 27. kwietnia uchwała, by wprowadzenie piemonckiego cywilnego i karnego kodexu tudzież piemonckiej organizacyi sądowej w prowincyach Emilii odroczyć do następnego roku. W toku obrad zabrał głos i hrabia Cavour, chcąc wyrazić się dokładniej co do użytego przy pewnej uroczystej sposobności wyrazu „autonomia Toskanii.“

„Kiedy Toskania — prawił minister prezydent — wcielała się w wielką rodzinę włoską, kończyły się właśnie nadzwyczajne pełnomocnictwa rządu. Ministeryum nie mogło zatem w ustawach toskańskich żadnych wprowadzić zmian. Powiecie mi może: potrzeba było rządowi toskańskiemu postawić za warunek przyjęcia, by naprzód ogłosił ustawy nasze w Florencyi. Przenigdy panowie! Ktoż z was nie pochwala, że rząd przyjął Toskanię bez wszelkich warunków, wszelkich zastrzeżeń i wszelkiej odwłoki. Lecz autonomia Toskanii nie zamyka w sobie nic takiego, coby stawało w drodze władzy parlamentu lub jedności państwa.“

— Wybrani dawniej w Nissie deputowani izby drugiej oświadczyli prezydentowi zgromadzenia, że składają swe mandaty.

— Okolnik ministra sprawiedliwości Cassini do lombardzkich sądów krajowych i prokuratorów państwa wymienia, że zaprowadzenie nowego kodexu karnego powiększy procedurę sądową; lecz zagraża całą surowością tym urzędnikom, którzy będą wywoływać trudności, albo zachodzące powiększać.

Bardzo czynnie pracują nad zaprowadzeniem artyleryi górniczej i pontonów. — Depretis, gubernator Brescii, poddał się do dymisyi.

Z **Rzymu** telegrafują pod dniem 28. kwietnia: „Książę Chigi pułkownik gwardyi palatyńskiej podał się do dymisyi, ażeby służyć w szeregach artyleryi. Jenerał Lamorcière wraca dnia 2. maja z Ankony do Rzymu.“

— *Giornale di Roma* pisze:

„Dnia 25. b. m. zostały apartamenta w pałacu poselskim Jego c. k. ap. Mości otwarte do tej uroczystej recepcyi, jaka następuje zawsze po formalnem doręczeniu listów wierzytelnych. Listy te zaś doręczył Jego Excelencya dzisiejszy poseł baron Bach dnia 23. b. m. Oprócz kardynałów, ciała dyplomatycznego, ministrów, dygnitarzy kościelnych, książąt rzymskich i znakomitych dam, znajdowały się na recepcyi wszystkie obecnie w Rzymie z urodzenia, społecznego stanowiska lub naukowego i artystycznego imienia głośne znakomitości. Obowiązki gospodyni w ustrojonych bogato apartamentach pełniła z właściwym sobie wdziękiem księżna Gramont, małżonka francuskiego posła. Na placu, przed oświetlonym rzęsiście pałacem poselskim zebrały się liczne tłumy, podziwiając świetne ekwipaże gości i przysłuchując się utworom muzycznym, jakie wykonywały bandy gwardyi palatyńskiej i żandarmeryi papieskiej. Recepcya trwała blisko cztery godziny.“

Niemce.

(Wiadomości bieżące.)

Berlin, 1. maja. Dziennik *D. Z.* prostuje doniesienie o zamierzonej podróży Jej Mości Królowej angielskiej do Berlina z końcem sierpnia, lub na początku września. Według nowszych wiadomości ma ta podróż do Berlina być zaniechaną, a Jej Mość Królowa zjedzie się z najdostojniejszą córką swoją w innem miejscu Niemczy, a mianowicie w mieście którem z nadreńskich lub w Koburgu.

Turcya.

(Telegrafy.)

Ze względu, że podmorski telegraf między Konstantynopolem a Warną częstych doznaje uszkodzeń i ztąd zachodzą przerwy w telegraficznej komunikacyi, postanowił rząd połączyć obydwa miasta bezpośrednio drutem telegraficznym na stałym lądzie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 5. maja. *Monitor* donosi: Taxa uwolnienia od wojska będzie podwyższona z 2000 na 2300 franków.

Londyn, 5. maja. Dzisiejsza *Times* powiada: „Prusy zamiast gotować się do wojny z Francyą, zamyślają interweniować w Danii w sprawie Księstw. Francya pragnie wojny między Prusami i Danią, gdyż ta wojna zespoliłaby Szwecyę, Norwegię i Danię w jedno ciało, którem mogłaby się posługiwać Francya. Anglia użyje całego wpływu, by skłonić Prusy do odroczenia sporu z Danią.“

Turyn, 5go maja. Dziennik Cavoura *Opinione* utrzymuje zawsze jeszcze, że powstanie w Sycylii rozszerzyło się na całą wyspę; i dziennik ten miał otrzymać z 2. b. m. wiadomość, że wojska poobsadzały miasta i są w nich zamknięte morzem i powstaniem. — List ogłoszony w dzienniku *Patriota* obwinia Cavoura, Faryniego i gubernatora Medyolanu, że wstrzymywali tak długo ochotników wybierających się do Sycyli, aż już było za pożno. Dwadzieścia sześć pułków sardyńskich liczących po 4 bataliony mają być przekształcone na 52 pułków o 2 batalionach, do których przyłączony będzie 3ci batalion z wojska Emilii i Toskanii.

Berlin, 5. maja. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych wniósł minister finansów dwa projekta, które żądają nadzwyczajnych kredytów na cele wojskowe, i zatrzymują prowizoryczny stan armii po przeszłorocznej mobilizacyi. Nadto żądają one dla ministra wojny kredytu w sumie 9 milionów na czas od 1. maja 1860 do 30. czerwca 1861. Na pokrycie tych wydatków służyć mają: dalsze 25% dodatek do podatku po dzień 1go lipca 1861 i przewyżki administracyi z roku 1859. Ministeryum żąda tymczasowo tych 9 milionów jako wotum zaufania bez szczegółowych wykazów. Złożenie rachunków nastąpi na przyszłym sejmie. Skarb państwa o 12 milionach nie będzie przeto naruszony. Kwestyi względem dwu- i trzyletniej służby landwery nie poruszają te projekta.

TEATR.

Dziś opera niemiecka: **„Norma.“**

Jutro na scenie polskiej: **„Kapitan Zosia,“** komedya w 4 aktach z francuskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	323.89	+ 4 3°	79.5	północny	sł.	jasno
2. god. po poł.	322.41	+ 11.7°	59.1	półn.-wsch.	mi.	pochmurno
10. god. wiecz.	323.07	+ 5.4°	65.0	północny	„	„

Z rana śron.

Pora	Barometr	Stopień ciepła	Stan powietrza	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	323 53	+ 4 1°	73.2	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.79	+ 8.0°	45 9	„	mier.	„
10. god. wiecz.	324.80	+ 3.2°	69.6	„	sł.	jasno

Przed południem śnieg 0'''.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. maja.

Hotel rosyjski: PP. Janiszewski Teofil, z Ubinia. — Niezabitowski Nap., z Nakła. — Niezabitowscy Włodz. i Lubin, c. k. podporucz., z Uherzec.

Hotel europejski: Stecki Adolf, z Środopolec.

Hotel Langa: Hr. Romer Wilhelm, z Stempina.

Hotel angielski: Czajkowski Hipolit, z Dydiatycz. — Raczyński Felix, z Woli malnowoski.

Do domu zajezdnego nr. $509\frac{4}{4}$: Bocheński Wiktor, z Żurowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. maja.

PP.: Linbardt Ant., c. k. pow. dyr. fin. i Stenzel Jan, c. k. rad. sądu kraj., do Sambora. — Br. Schloysnik T., c. k. pułk., Gontard H., c. k. rotm. i Zembery M., c. k. rotm., do Gródka. — Br. Mengerson K., c. k. rotm. i Hr. Hompesch, c. k. podp., do Żółkwi — Lorenz E., c. k. podp., do Wiednia. — Wolański Er., do Czarnokoniec. — Jaruntowski Ant., do Jabłonówki. — Starzyński Boj., do Derewni. — Bromirski Er., do Tarnorudy.

Kurs lwowski.

Dnia 7. maja.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	16	6	22
Dukat cesarski	„ „	6	20	6	25
Półimperyał zł. rosyjski	„	10	68	10	80
Rubel srebrny rosyjski	„	2	6	2	8
Talar pruski	„	1	97	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	„	—		—	
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	28	84	85
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	—	72	63
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	40	81	40

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7 maja

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 81 30 Metaliki po 5% za 100 zł. 71 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 875 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 196.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 112 75. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 130.75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.24, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. maja.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	67.75	68 —
Z pożyczki narod. po 5%	80.90	81.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.—	98.—
Metaliki po 5%	70.80	71.—
dtto. „ 4½%	63.50	64.—
dtto. „ 4%	55 50	56.—
dtto. „ 3%	42 75	43 25
dtto. „ 2½%	35.75	36.—
dtto. „ 1%	14 10	14.20
Przez. do wylos. z r. 1834	—.—	—.—
„ 1839	127 50	128.—
„ 1854	99 —	99.50
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	15.75
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.—	68.—
„ 4½%	59 —	60.—
„ 4%	54.—	55 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	47.—	48.—
„ 3%	60.—	61.—
„ 2½%	57.—	58.—
„ 2¼%	52.—	52.50
„ 2%	45.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.—	68.—
„ 4½%	59 —	60.—
„ 4%	54.—	55.—

B. Krajów koronnych

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	92.—	93.—
Węgier	73.50	74.—
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	72.25	72.75
Galicyi	72 25	72.75
Bukowiny	70 —	70 50
Siedmiogrodu	70.50	71.—
innych krajów kor.	90.—	94.—
Z klauz los r. 1867	—.—	—.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	97.50	98.—
Wen. pożyczka z r. 1859	81.—	81 50

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	67.—	68.—
„ 4%	54.—	55.—
Dług Salcburga „ 3½%	47.—	48.—
„ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	26.—	26.50
„ 1¾%	22.—	22.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 2½% za 100 zł.	13.—	14.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	—.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	871.—	873.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	194 30	194.50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	576 —	578.—
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	2023 —	2025
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	278 50	279 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	194 50	195.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	136 50	137 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	126.—	126.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	157.—	158.—
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 80 zł. (40%)	134.—	134.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.—	660.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
z wpłatą 60 zł, (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	120.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	452.—	455.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	205.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	375.—	385.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	355.—	360.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	100.50	101.—
10 „ 5%	96.50	97.—
przeznacz. do los. po 5%	92.—	92 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100 —	—.—
przez. do los. po 5%	88 60	88 90
Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	84.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	93.25	93.75
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.50	136.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95.25	95.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136.—	136.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.—	85.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Lloyda za 100 zł.	91.50	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	104 50	105 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	102.25	102.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	121.—	122.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.—	38.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	85.—	86.—
Salma „ 40 „ „	39.25	39.75
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	36.25	36 75
St. Genois „ 40 „ „	38.—	38.50
Windischgrätza 20 zł. „	23.25	23.75
Waldsteina 20 „ „	27.25	27 75
Keglevicha 10 „ „	15 25	15.75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	113.—	113 25
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.—	113 25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	113.25	113 50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	—.—	100.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	131 50	131.50
Lugdun za 100 fr.	52.40	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	52 40	—.—
Paryż za 100 fr.	—.—	52.50
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.		—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	27 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	26 „
Korona	18 „	12 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Statystyka medyczna w Prusiech.) Według ogłoszonych świeżo wykazów statystycznych, znajduje się obecnie w Prusiech 4178 praktycznych lekarzy i 1526 aptekarzy. Przyjmując stosunkowo, że na każde 4000 dusz powinien przypadać jeden lekarz, a na 10.000 dusz jedna apteka, okazuje się 253 lekarzy i 246 aptek za mało. Jestto jednak tylko pozorny brak lekarzy, bo oprócz doktorów medycyny praktykuje w państwie 1700 chirurgów, którym w pewnych wypadkach wolno leczyć i choroby wewnętrzne. W większych miastach jest zanadto lekarzy, tak np. w Berlinie przypada jeden doktor medycyny na 1400 dusz.

(Dnia 21. kwietnia panowała w Marsylii prawdziwa burza zimowa z gęstym śniegiem i gradem.) Wiatr takzwany mistral był tak gwałtowny, że kilku ludzi przewrócił na ulicy. Z okolic u stóp Vogezów donoszą, że szczyty gór ostatniemi dniami na nowo pokryły się śniegiem. Według doświadczenia starych ludzi wróżą zjawiska te urodzajny rok.

(Badacz starożytności egipskich) jenerał-major Orlando Felix zeszedł z tego świata w Genewie dnia 5. kwietnia r. b. Pierwsze w tej mierze zamiłowanie obudziło w nim dzieło Champollion'a młodszego o hieroglifach, które czytał w młodym jeszcze wieku, będąc na leżach wojskowych w jednem z miast iryjskich. Później miał dwukrotnie sposobność zwiedzenia Egiptu, a mianowicie Egiptu górnego. „Atheneum" oddaje mu pochwałę, że pierwszy spisał i ułożył systematycznie poczet Faraonów dawnych, tak jak po sobie następowali. Razem z przyjacielem swoim lordem Prudhoe (teraz księciem Northumberland) zbadał też prawie nieznane potąd ruiny Etyopii, szczególnie ruiny w Dżebel-Berkel (Napata). Odkryli i odczytali nazwisko Tyrhaki, Króla etyopskiego, który przybył Hiskiaszowi w pomoc wówczas, kiedy Jerozolima zagrożona była przez Senacheriba. — Z wielkiej ruiny w Berkel posłał lord Prudhoe dwa lwy kamienne do Anglii, które teraz znajdują się w muzeum londyńskiem. Felix, będąc wówczas majorem i w Kairze, zajął się napisaniem krótkiej historyi Egiptu dawnego, w której po raz pierwszy oznaczono każdego Faraona osobnym przydomkiem, jaki też znajdował się na pomnikach odkopanych i odcyfrowanych. Dziełko to wyszło w drukarni Mohameta Alego. Wydano wówczas wprawdzie niewiele egzemplarzy, lecz historyę egipską przełożono na język fancuski i włoski, i potąd jeszcze nienapisano nic dokładniejszego w tej mierze.

Później towarzyszył jenerał Felix Robertowi Grant jako sekretarz do Bombaju, gdzie położył znakomite zasługi, i wszedł w ścisłą przyjaźń z dzielnym Jakóbem Outram. Po zgonie Grant'a dostał się w stopniu jenerała-kwatermistrza do Madras, gdzie przebywał przez lat 14, i był przyjacielem i doradzcą kilku po sobie następujących namiestników.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*